శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

# ॥ నవమస్కంధే షోడశోఽధ్యాయః ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

*His Holiness  śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

# శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

## ॥ నవమస్కంధే షోడశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
పిత్రోపశిక్షితో రామస్తథేతి కురునందన ।
సంవత్సరం తీర్థయాత్రాం చరిత్వాఽఽశ్రమమావ్రజత్ ॥ **1** ॥

కదాచిద్ రేణుకా యాతా గంగాయాం పద్మమాలినం ।
గంధర్వరాజం క్రీడంతమప్సరోభిరపశ్యత ॥ **2** ॥

విలోకయంతీ క్రీడంతముదకార్థం నదీం గతా ।
హోమవేలాం న సస్మార కించిచ్చిత్రరథస్పృహా ॥ **3** ॥

కాలాత్యయం తం విలోక్య మునేః శాపవిశంకితా ।
ఆగత్య కలశం తస్థౌ పురోధాయ కృతాంజలిః ॥ **4** ॥

వ్యభిచారం మునిర్జ్ఞాత్వా పత్న్యాః ప్రకుపితోఽబ్రవీత్ ।
ఘ్నతైనాం పుత్రకాః పాపామిత్యుక్తాస్తే న చక్రిరే ॥ **5** ॥

రామః సంచోదితః పిత్రా భ్రాతౄన్ మాత్రా సహావధీత్ ।
ప్రభావజ్ఞో మునేః సమ్యక్ సమాధేస్తపసశ్చ సః ॥ **6** ॥

వరేణచ్ఛందయామాస ప్రీతః సత్యవతీసుతః ।
వవ్రే హతానాం రామోఽపి జీవితం చాస్మృతిం వధే ॥ **7** ॥

ఉత్తస్థుస్తే కుశలినో నిద్రాపాయ ఇవాంజసా ।
పితుర్విద్వాంస్తపోవీర్యం రామశ్చక్రే సుహృద్వధం ॥ **8** ॥

యేఽర్జునస్య సుతా రాజన్ స్మరంతః స్వపితుర్వధం ।
రామవీర్యపరాభూతా లేభిరే శర్మ న క్వచిత్ ॥ **9** ॥

ఏకదాఽఽశ్రమతో రామే సభ్రాతరి వనం గతే ।
వైరం సిసాధయిషవో లబ్ధచ్ఛిద్రా ఉపాగమన్ ॥ **10** ॥

దృష్ట్వాగ్న్యగార ఆసీనమావేశితధియం మునిం ।
భగవత్యుత్తమశ్లోకే జఘ్నుస్తే పాపనిశ్చయాః ॥ **11** ॥

యాచ్యమానాః కృపణయా రామమాత్రాతిదారుణాః ।
ప్రసహ్య శిర ఉత్కృత్య నిన్యుస్తే క్షత్రబంధవః ॥ **12** ॥

రేణుకా దుఃఖశోకార్తా నిఘ్నంత్యాత్మానమాత్మనా ।
రామ రామేహి తాతేతి విచుక్రోశోచ్చకైః సతీ ॥ **13** ॥

తదుపశ్రుత్య దూరస్థో హా రామేత్యార్తవత్స్వనం ।
త్వరయాఽఽశ్రమమాసాద్య దదృశే పితరం హతం ॥ **14** ॥

తద్ దుఃఖరోషామర్షార్తిశోకవేగవిమోహితః ।
హా తాత సాధో ధర్మిష్ఠ త్యక్త్వాస్మాన్ స్వర్గతో భవాన్ ॥ **15** ॥

విలప్యైవం పితుర్దేహం నిధాయ భ్రాతృషు స్వయం ।
ప్రగృహ్య పరశుం రామః క్షత్రాంతాయ మనో దధే ॥ **16** ॥

గత్వా మాహిష్మతీం రామో బ్రహ్మఘ్నవిహతశ్రియం ।
తేషాం స శీర్షభీ రాజన్ మధ్యే చక్రే మహాగిరిం ॥ **17** ॥

తద్రక్తేన నదీం ఘోరామబ్రహ్మణ్యభయావహాం ।
హేతుం కృత్వా పితృవధం క్షత్రేఽమంగలకారిణి ॥ **18** ॥

త్రిఃసప్తకృత్వః పృథివీం కృత్వా నిఃక్షత్రియాం ప్రభుః।
సమంతపంచకే చక్రే శోణితోదాన్ హ్రదాన్ నృప ॥ **19** ॥

పితుః కాయేన సంధాయ శిర ఆదాయ బర్హిషి।
సర్వదేవమయం దేవమాత్మానమయజన్మఖైః ॥ **20** ॥

దదౌ ప్రాచీం దిశం హోత్రే బ్రహ్మణే దక్షిణాం దిశం।
అధ్వర్యవే ప్రతీచీం వై ఉద్గాత్రే ఉత్తరాం దిశం ॥ **21** ॥

అన్యేభ్యోఽవాంతరదిశః కశ్యపాయ చ మధ్యతః।
ఆర్యావర్తముపద్రష్ట్రే సదస్యేభ్యస్తతః పరం ॥ **22** ॥

తతశ్చావభృథస్నానవిధూతాశేషకిల్బిషః।
సరస్వత్యాం బ్రహ్మనద్యాం రేజే వ్యభ్ర ఇవాంశుమాన్ ॥ **23** ॥

స్వదేహం జమదగ్నిస్తు లబ్ధ్వా సంజ్ఞానలక్షణం।
ఋషీణాం మండలే సోఽభూత్ సప్తమో రామపూజితః ॥ **24** ॥

జామదగ్న్యోఽపి భగవాన్ రామః కమలలోచనః।
ఆగామిన్యంతరే రాజన్ వర్తయిష్యతి వై బృహత్ ॥ **25** ॥

ఆస్తేఽద్యాపి మహేంద్రాద్రౌ న్యస్తదండః ప్రశాంతధీః।
ఉపగీయమానచరితః సిద్ధగంధర్వచారణైః ॥ **26** ॥

ఏవం భృగుషు విశ్వాత్మా భగవాన్ హరిరీశ్వరః।
అవతీర్య పరం భారం భువోఽహన్ బహుశో నృపాన్ ॥ **27** ॥

గాధేరభూన్మహాతేజాః సమిద్ధ ఇవ పావకః।
తపసా క్షాత్రముత్సృజ్య యో లేభే బ్రహ్మవర్చసం ॥ **28** ॥

విశ్వామిత్రస్య చైవాసన్ పుత్రా ఏకశతం నృప।
మధ్యమస్తు మధుచ్ఛందా మధుచ్ఛందస ఏవ తే ॥ **29** ॥

పుత్రం కృత్వా శునఃశేపం దేవరాతం చ భార్గవం ।
ఆజీగర్తం సుతానాహ జ్యేష్ఠ ఏష ప్రకల్ప్యతాం ॥ **30** ॥

యో వై హరిశ్చంద్రమఖే విక్రీతః పురుషః పశుః ।
స్తుత్వా దేవాన్ ప్రజేశాదీన్ ముముచే పాశబంధనాత్ ॥ **31** ॥

యో రాతో దేవయజనే దేవైర్గాధిషు తాపసః ।
దేవరాత ఇతి ఖ్యాతః శునఃశేపః స భార్గవః ॥ **32** ॥

యే మధుచ్ఛందసో జ్యేష్ఠాః కుశలం మేనిరే న తత్ ।
అశపత్ తాన్మునిః క్రుద్ధో మ్లేచ్ఛా భవత దుర్జనాః ॥ **33** ॥

స హోవాచ మధుచ్ఛందాః సార్ధం పంచాశతా తతః ।
యన్నో భవాన్ సంజానీతే తస్మింస్తిష్ఠామహే వయం ॥ **34** ॥

జ్యేష్ఠం మంత్రదృశం చక్రుస్త్వామన్వంచో వయం స్మ హి ।
విశ్వామిత్రః సుతానాహ వీరవంతో భవిష్యథ ।
యే మానం మేఽనుగృహ్ణంతో వీరవంతమకర్త మాం ॥ **35** ॥

ఏష వః కుశికా వీరో దేవరాతస్తమన్విత ।
అన్యే చాష్టకహారీతజయక్రతుమదాదయః ॥ **36** ॥

ఏవం కౌశికగోత్రం తు విశ్వామిత్రైః పృథగ్విధం ।
ప్రవరాంతరమాపన్నం తద్ధి చైవం ప్రకల్పితం ॥ **37** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే షోడశోఽధ్యాయః ॥